

Nr 205.

Av herr Hedlund i Östersund, angående översyn av rättegångsbalken och tillhörande författningar.

Den nya rättegångsordningen har nu under något mera än två år varit i tillämpning vid landets domstolar. Även om kritiska röster icke helt saknas, synes man i allmänhet vara ense om att rättegångsreformen i stort sett väl motsvarat de förväntningar som ställts på densamma. Såsom naturligt är vid en genomgripande nydaning på ett stort och betydelsefullt rättsområde, har dock den nya rättegångsordningen vid den praktiska tillämpningen visat sig vara behäftad med brister i enskilda detaljer. Tiden synes nu vara inne att utnyttja de vunna erfarenheterna för en översyn av den nya processlagstiftningen.

Översynen bör i främsta rummet taga sikte på rättegångsreformens ekonomiska verkningar. Såsom riksdagens revisorer i sin till innevarande års riksdag avgivna berättelse närmare utvecklade, har den nya rättegångsordningen visat sig medföra betydande, delvis oförutsedda kostnader såväl för statsverket och de städer som själva bekosta sin rättskipning som för den rättssökande allmänheten. En avsevärd utvidgning av personalorganisationen inom åklagarväsendet samt vid underrätterna och hovrätterna har måst vidtagas. Trots denna utökning anses på många håll en ytterligare personalförstärkning vara påkallad. Likaså ha anslagen för omkostnader måst ökas. För den enskilda parten ha utgifterna, särskilt för fullföljande av talan i högre rätt, stigit högst väsentligt. Denna utveckling uppgives ha, åtminstone i viss utsträckning, medfört att enskilda, som icke förfogat över erforderliga ekonomiska resurser, nödgats avstå från att få sin sak rättsligt prövad.

Det torde icke vara omöjligt att — utan uppgivande av de viktigaste av det nya rättegångssystemets landvinningar — nå fram till en ordning, som kunde minska statsverkets och städernas kostnader för rättegångsväsendet och nedbringa processkostnaderna för den rättssökande allmänheten. Statsrevisorerna ha i sin berättelse pekade på vissa ändringar och jämkningar i gällande lagbestämmelser, som kunde vara ägnade att leda till en sådan kostnadsminskning.

Även utanför det rent ekonomiska planet synas — enligt vad erfarenheten givit vid handen — vissa jämkningar lämpligen kunna göras i den processrättsliga lagstiftningen. Här skall endast pekats på bestämmelsen i RB 17:9 fjärde stycket angående underrättelse om meddelande av dom, vilken bestämmelse i vissa situationer kan leda till onödiga dröjsmål med måls avgörande.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om översyn av rättegångsbalken och tillhörande författningar.

Stockholm den 25 januari 1950.

Verner Hedlund.
